

IPA Program Europske unije za Hrvatsku

Twinning Light projekt „Jačanje kapaciteta inspekcije zaštite okoliša i drugih nadležnih državnih tijela i institucija za sprječavanje, prepoznavanje, istrage i procesuiranja u slučajevima djela protiv okoliša”

Nezakonita trgovina pticama grabljivicama – primjer iz Belgije (međunarodni razmjeri)

Frans Geysels

Rijeka, 10. – 11. ožujak 2015.

Zagreb, 12. – 13. ožujak 2015.

Ovaj projekt financira Europska unija

Početak

- U Italiji je Državna uprava za šume našla skrivena jaja u vozilu koje je došlo iz Ankone (trajektom – svibanj 2005.)
- Provjera telefonskih poziva osumnjičene osobe je dovela do vrlo zanimljivih osoba diljem EU.

Prikupljanje informacija

- **2007. sastanak u Tarvisiu (Italija)**

Italija
Njemačka
Austrija
Belgija

- **Razmjena informacija o organiziranoj nezakonitoj trgovini pticama grabljivicama**

Prikupljanje informacija

- **Nekoliko osumnjičenih iz različitih europskih država:**
  - Njemačka
  - Belgija
  - Italija
  - Austrija
  - Nizozemska
  - Ujedinjeno Kraljevstvo

Bjeloglavi orao
Haliaeetus leucocephalus
€5.000

Istraga

- Belgijsko tijelo zaduženo za CITES naložilo je analizu DNK mladunčadi koja su uzgojena u Belgiji.
- Obiđeni su svi uzgajivači u Belgiji uzet DNK uzorak.

Afrički orao
Haliaeetus vocifer
€6.000

Istraga

- **Rezultati provjere su bili alarmantni.** (Pravosuđe nije moglo koristiti ove rezultate!!!)
- **Federalna pravosudna policija iz Ghenta raspolagala je još nekim informacijama vezano za zlouporabu ptica grabljivica**
- **(2008.).**

Patuljasti orao
Hieraaetus pennatus
€5.000

Istraga

- **Rezultati istrage prema upravnim propisima predani su policijskim istražiteljima.**
- **Također su im predane informacije sa sastanka u Italiji.**

Planinski orao
Aquila fasciata
€10.000

Istraga

- Dvojica glavno-osumnjičenih su živjela u Belgiji
- Osumnjičenih je bilo i u Njemačkoj, Austriji, Italiji, Španjolskoj, Francuskoj i Ujedinjenom Kraljevstvu

Crkavica
Neophron percnopterus

Istraga

- **Belgijsko pravosudno tijelo je odlučilo započeti istragu.**
- **Sudac istrage bio je zadužen za istragu.**

Sokol lastavičar
Falco subuteo

Istraga

- Istragom su dokazana sljedeća kršenja propisa.....
- Prijevara
- Krivotvorenja
- Pranje novca
- CITES
- Zločinačka organizacija

Siva sova
Strix laponica

Istraga

- **Zbog sumnje na zločinačku organizaciju bilo je dozvoljeno koristiti određene istražne tehnike**
Prisluškivanje telefona
Praćenje

Čapčka žličarka
Platalea leucorodia

Istraga

- **Federalna pravosudna policija iz Ghenta preuzela je vođenje istrage (pod vodstvom suca istrage)**
- **Sljedeća tijela su surađivala na predmetu:**

Velika droplja
Otis tarda

Istraga

- Tijelo zaduženo za CITES
- Institut za znanost
- Flamanska agencija za prirodu i šumarstvo (ANB)
- Središnja služba pravosudne policije (Brisel)

Bjelonokta vjetruša
Falco naumanni

Istraga

- Dva glavno-osumnjičena su pronađena u Belgiji.
- 1) poznati uzgajivač, vlasnik privatnog zoo-a (samo ptice)
- 2) policijski djelatnik
- nekoliko osumnjičenih u inozemstvu.

Crvena lunja
Milvus milvus

Istraga

Modus Operandi :

- Jaja, mladunčad ptica grabljivica uzimaju iz prirode.
- Uzgajivač tvrdi da se radi o uzgojenoj mladunčadi, dobiva dokumente kojima regulira status mladih ukradenih ptica ili jaja.
- Čest je slučaj da uzgajivači niti nemaju rasplodni par (odnosno imaju ga samo na papiru)

Crveni vjetraš
Falco vespertinus

Istraga

- **Prisluškivanje telefona**
- **Praćenje**
- **Pretraz kuće**
- **Ispitivanje**
- **Korištenje DNK-istraga**
- **Sudske zamolbe**

Planinski orao
Hieratus fasciatus

Zaključak

- U idealnoj situaciji ovako složene istrage bi trebala voditi policija (glavna uloga u istrazi)
- Istrage prema upravnim propisima (ograničene mogućnosti) se blokiraju kad naiđu na druga kršenja propisa.

Orao krstaš
Aquila heliaca

Zaključak

- **Mutidisciplinarni pristup u istrazi**
(nadležna tijela, policija, pravosuđe)
- **Korištenje međunarodnih mreža za razmjenu informacija i sudskih zamolbi**
(INTERPOL, EUROPOL, EU-TWIX, CITES)

Orao krstaš
Aquila heliaca

Zaključak

- U Belgiji moramo dokazati ozbiljno kazneno djelo (npr. zločinačka organizacija)
- kako bi mogli koristiti specijalne tehnike istraga
- **Prekršaji – pravni postupak**

Elanus caeruleus

Presuda (Prvostupanjski sud u Ghentu – 27. lipnja 2014.)

Osumnjičeni proglašeni krivima za:

- **Zločinačka organizacija**
- **Krivotvorenje** (dokumenata uzgajivaču, CITES-potvrde)
- **Prijevvara** (CITES izvozne dozvole)
- **Pranje novca**
- **CITES**
- **Zaštita ptica**

*Sokol lastavičar
Falco subbuteo*

Presuda

HVT (glavne točke) :

- **4 godine zatvora (zabrana 1 godina)**
- **Kazna €90.000**
- **€515.800 gubitak**

Strix laponica

Presuda

EVT (supruga od HVT) :

- **Kazna €2.750**
- **Gubitak kuće**
- **€207.655,35 gubitak**

Milvus milvus

Presuda

AC (prvi pomagač):

- **zabrana 18 mjeseci**
- **Kazna €30.000**

*Velika droplja
Otis tarda*

Presuda

RS :

- **Zabrana 1 godina**
- **Kazna €12.000**

Aquila heliaca

Presuda

CM :

- **2 godine** (1 godina zabrana)
- **Kazna €12.000**

Crnokrila lunja
Elanus caeruleus

Presuda

- Sve ptice su oduzete i predane belgijskom tijelu zaduženom za CITES.
- Čl. 6§4 CITES propisi.

Falco subbuteo

Frans GEYSELS
Glavni voditelj
Federalna pravosudna policija
Služba za kaznena djela protiv okoliša
Koningsstraat 202A
1000 Brisel

00 32 2 642 63 07

00 32 2 644 82 25

djb.mil@telenet.be